ПАХТА ФРОНТИДА ИШНИ БЎШАШТИРМАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 243 (4234).

10 ДЕКАБРЬ

ЧОРШАНБА

1969 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин

3778 тонна «оқ олтин»

Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз деҳқонлари бу йил баракали меҳнат қилишди. Улар давлатга 3778 тонна пахта етиштириб бериб, планни ошириб бажардилар. Ҳосилни уюшқоқлик билан тез йиғиштириб олингани сабабли топширилган пахтанинг 76 проценти биринчи сортларга қабул қилинди.

Механизаторларнинг ғайрати билан 1615 тонна пахта машиналар билан териб олинди. Х. Тўйчиев, А. Тангрибердиев, А. Орлов каби механизаторлар 125 тоннага етказиб пахта теришга муваффақ бўлдилар.

Ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишда шаҳарлик ҳашарчилар ҳам пахтакорларга яқиндан ёрдам бердилар. Энди хўжаликда сўнгги граммларни йиғиштириб олишга барча куч сафарбар этилган. Колхозчилар қўшимча яна 100 тонна пахта топшириш учун курашяптилар. Шу билан бирга экинлардан бўшаган ерлар шудгор қилиняпти. Маданий ўғит ташиб келтирилиб, ерга солинмоқда. Колхозчилар эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, келгуси йили янада кўпроқ ҳосил етиштириш учун ҳозирдан бошлаб пухта замин яратмоқдалар.

ДАЛА ИШЛАРИ КОНВЕЙЕР УСУЛИДА

Пахта далаларида ҳамон иш қизғин. Бир томонда одамлар ёпирилиб кўрак териш билан банд. Бир томонда механизаторлар терилган кўсакларни кўрак чувиш машинасидан чиқариш учун тинмай ишлашмоқда. Нарироққа борсангиз, трактор, самолётлар билан ғўза ораларига фосфор сепаётганини кўрасиз.

Бўка районидаги ҳар бир колхоз ва совхозда шундай ҳаракат. Колхозчилар, совхоз ишчилари, Тошкент, Олмалиқ шаҳарлари, Янгийўл районидан келган ёрдамчилар сўнгги ҳосилни йиғиб олиш, келгуси йил учун замин ҳозирлаш иштиёқида жон куйдириб меҳнат қилмоқдалар.

«Ленин йўли» колхозининг далалари. Шаҳарлик мададкорлар колхозчилар билан ёнма-ён туриб астойдил меҳнат қилмоқдалар. Йўл ёқасидаги бир пайкалда бир тўда болалар кўрак теришяпти. Хирмондаги табелчига терган кўрагини топшириб бўлган болалар чопганича бориб яна эгат оралаб кетадилар. Бу болалар Октябрь районидаги 159-мактаб ўқувчилари. Улар бундан икки ҳафта илгари теримда юқори кўрсаткичга эришиб, колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлган эдилар. Ўшанда ҳар бир ўқувчининг бир кунда терган кўраги 72 килограммдан тўғри келган эди. Мактаб ўқувчилари кўчма Қизил байроқни икки ҳафта давомида қўлдан бермай мактаблар социалистик мусобақасида ғолиб бўлиб бордилар.

Ҳамза номли колхозда Олмалиқ, Тошкент шаҳридан келган 2380 ўқувчи колхозчилар билан ҳамнафас. Бу ерда Тошкентдаги Чкалов номли 23-мактаб ўқувчилари сўнгги беш кунликда юқори кўрсаткичга эришиб кўчма Қизил байроқни қўлга киритдилар. Тошкентдаги Куйбишев номли биринчи, Оҳангарон шаҳридан келган 22-, Бўкадаги «Партия XXII съезди» ва Папанин номли мактаб ўқувчилари ҳам ниҳоятда яхши ишлаб колхозчиларнинг «раҳмат болалар», деган олқишларига сазовор бўлишяпти.

Бошқа хўжаликларда ҳам ёрдамга келган янгийўллик колхозчилар ва шаҳарлик меҳнаткашлар шундай ҳиммат билан меҳнат қилмоқдалар. Бироқ Ҳамза номли колхозда ишлаётган колхозчиларнинг меҳнат унуми ёрдамчиларникидан пастлиги кишини ранжитади. Колхоз партия ташкилотининг секретари Марқабой Мусулмонов колхозчиларнинг меҳнат унуми ҳатто мактаб болаларникидан ҳам камлигини ҳар хил баҳоналар билан оқламоқчи бўлади.

Ҳозир далаларда йиғим-терим билан бирга пахтаси териб олинган ерлар пешма-пеш шудгор ҳам қилинмоқда. Шудгорни сифатли ва агротехника қоидаларига мувофиқ ўтказиш келгуси йил мўл ҳосилининг гаровидир. Бунга яхши эътибор берилган хўжаликларда шудгордан олдин ерга тракторлар, самолётлар ва қўл билан суперфосфат солинмоқда. Шундан кейингина шудгор қилинмоқда. Айниқса 1-«Пискент» совхозининг айрим бўлимларида пахтаси териб олинган ерларга шудгордан олдин тракторлар билан суперфосфат солинаётир.

Буер структурасини яхшилайди, ҳосилнинг эрта етилишига ёрдам беради.

Аммо баъзи хўжаликларда эса ҳатто далага келтириб қўйилган тайёр суперфосфат ерга солинмай шудгор қилиниб, агротехника қоидалари бузилмоқда. Бундай ҳолга чек қўйиш керак.

Бўкада бу йил ҳосилни бошқа районлардан кеч етилишига минерал ўғитлардан тўғри ва ўз вақтида фойдаланилмагани ҳам маълум даражада салбий таъсир қилди. Бу аччиқ ҳақиқатдан тўғри хулоса чиқарилиши, келгуси йил мўл ҳосили учун тайёрлик кўрилаётган айни пайтда буни ҳисобга олиш лозим!

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Ҳозирги кунда деҳқонлар билан бир сафда туриб далаларда меҳнат қилаётган ҳашарчилар янада ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Суратда: (чапда) Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозида пахта тераётган Юқори Чирчиқ район молия бўлими ходими Сафар Арзиматов. Унинг кунлик терган кўсаги 100 килограммдан кам бўлмаяпти. (Ўнгда) Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз далаларида баракали меҳнат қилаётган Тошкент шаҳар 231-мактаб ўқувчиларидан (чапдан-ўнгга) А. Демьяненко, Л. Суренина, Л. Шарбина, Г. Кимлар.

И. ТЎЛАСБОЕВ ва Е. АЗИМОВ фотолари.

ПАХТА ҲОСИЛДОРЛИГИ ОШАДИ

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИДАГИ ҲАМИД ОЛИМЖОН НОМЛИ КОЛХОЗ РАИСИ ҲАСАНБОЙ ЭРГАШЕВ БИЛАН СУҲБАТ

Ерни қанча ардоқлаб, меҳр билан парвариш қилсанг албатта кўзлаган ҳосилни олаверасан. Эл-юрт маъмурчилиги, турмушнинг фаровонлиги ҳам ердан ундирилаётган ҳосилга боғлиқ.

Буни колхозимиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Узоққа бормайлик, бундан уч-тўрт йил илгари ердан қанча ҳосил олинарди-ю, ҳозирги етиштирилаётган ҳосил қанча? Беш йилликнинг биринчи йилида хўжалигимизда гектар бошига 17,9 центнер атрофида пахта олинарди. Бунинг боиси нимада эди? Шу нарсани очиқ айтиш керакки, у йилларда ерга берилган ишлов кўнгилдагидек эмас эди. Тупроқнинг структурасини яхшилаш, ерни семиртириш борасида илғорлар тажрибасига суянган ҳолда иш олиб бориш зарур бўлиб қолди.

Колхозимиз деҳқонлари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари пахтачиликда биринчи навбатда ҳосилдорликни кўтариш учун муҳим омил ҳисобланган ерни ўғитлаш ва алмашлаб экишга жиддий эътибор бердилар. Шунингдек, янги ерлар очиш ва ишга тушириш йилдан-йилга авж олдирилди. Экин майдонларидан тўла фойдаланишда бирмунча тадбирлар амалга оширилди. Натижада қисқа муддатда ер унумдорлиги кўтарилиб, пахтадан юқори ҳосил олина бошлади. Бу йилга келиб эса олинаётган ҳосил беш йилликнинг биринчи йилларига қараганда 7—8 центнер ортди десак адашмаган бўламиз.

Яқинда бўлиб ўтган Колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съездида ердан тўғри фойдаланиш, ўғитлаш ва унумдорлигини оширишга алоҳида тўхталиб ўтилди. Унда ер майдонларининг унумдорлигини ошириш, тупроқ эрозиясига қарши тинмай кураш олиб бориш чоралари белгилаб берилди.

Колхозимиз пахтакорлари анча йиллардан бери ердан самарали фойдаланишни яхши йўлга қўйиб келаётганликлари туфайли ноқулай келган бу йилда ҳам катта ютуқни қўлга киритдилар, барча майдонлардан юқори ҳосил йиғиб олдик.

Пахтакорларимизнинг бу йилги мўлжали 915 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил кўтариш эди. Бугунги кунда мана шу вазифа шараф билан адо этилди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил пландагига нисбатан 2—3 центнер кўп бўлди, яъни давлатга 2250 тоннадан ортиқ юқори сифатли «оқ олтин» етказиб бердик. Пахтачиликнинг юксалишида, ҳосилдорликнинг кўтарилишида самарали меҳнат қилиб келаётган бригадаларимиз сони анчагина. Шулардан бири Аброр Нурматов бошчилик қилаётган бригада ҳисобланади. Улар бу йил 145 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан ҳосил кўтариб, йиллик планларини анча ошириб адо этдилар.

Пешқадам бригада билан бир сафда бораётган Дусан Оқжигитов, Жумақул Примқулов, Алибой Холбоев бошлиқ бригадалар ҳам «оқ олтин»дан юқори ҳосил кўтардилар. Бу бригадаларда ҳар гектар ер ҳосилдорлиги планда белгиланганидан 3—4 центнердан юқори бўлди.

Маълумки, бу йилги йиғим-терим ишлари анча серташвиш бўлди. Пахта терими бошланган дастлабки кунларданоқ тез-тез ёғингарчиликнинг бўлиб турганлиги ишнинг чўзилиб кетишига олиб келди. Шунга қарамасдан колхозимиздаги ҳар бир деҳқон, механизатор ва мутахассис теримда актив қатнашди. Етиштирилган ҳосилни тез ва сифатли йиғиб олиш учун бутун куч ва имконият ишга солинди.

Пахта теримида Холмирза Абдураимов, Абди Сайдалиев, Тошпўлат Бозоров, Усмон Юсупов ўртоқлар бошлиқ звенолар айниқса жасорат кўрсатдилар.

Пахта планини бажаришда деҳқонларимиз билан бир сафда туриб меҳнат қилган шаҳарлик ҳашарчиларга қайта-қайта раҳматлар айтамиз. Улар Бўстонлиқ райони ўқувчилари ва Оржоникидзе, Ҳамза район ишчиларидир. Ана шу меҳнатсевар кўмакдошларнинг яқиндан берган ёрдами туфайли йиллик планни муддатидан илгари ўринлатишга муваффақ бўлдик.

Шу нарсани қувонч билан айтиш мумкинки, колхозимиз деҳқонлари бу йил беш йиллик планни шараф билан бажаришди. Давлатга тўрт йил ичида планда белгиланган 11551 тонна ўрнига 14147 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Бу йиллар ичида ҳосилдорлик гектар бошига 8—10 центнерга етказилди.

Юқорида айтиб ўтганимиздек, пахта ҳосилдорлигининг йил сайин кўтарилишида ердан унумли фойдаланиш, тупроқ структурасини яхшилаш, бунинг учун эса шудгорни сифатли ўтказиш керак. Биз қишлоқ хўжалигида муҳим агротехник тадбир ҳисобланган шудгорлашни тез ва сифатли тугаллаш учун курашмоқдамиз. Шудгорлашдан олдин ғўзапоя махсус агрегат ёрдамида юлиб ташланмоқда. Бу тадбир тупроқда касалликларни кўпайтирмасликка катта ёрдам беради.

Деҳқонларимиз тупроқни семиртиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Тупроқни маҳаллий ва минерал ўғитлар билан озиқлантириш ишлари маромида олиб борилмяпти. Майдонларнинг ер шароитига қараб, шудгорлашдан олдин озиқлантиряпмиз. Шу кеча-кундузда ҳар гектар ерга 300—400 килограммдан суперфосфат солинмоқда.

Пахтакорларимиз ҳозирги кунда даладаги ҳосилнинг бир граммини ҳам қолдирмай йиғиштириб олиш ва давлатга топширишга аҳд қилганлар. Улар бу йил ҳосилдорликни 27 центнерга етказиш ва давлатга пландан ташқари 200 тонна пахта етказиб бериш учун курашаётирлар

Эл-юрт бойлиги пахтадан йил сайин мўл-ҳосил етиштириб келаётган колхозчиларимизнинг маданий турмуши ҳам йил сайин юксалмоқда. Шу йилнинг ўзида колхозчилар учун икки қаватли маиший комбинат ишга тушириш мўлжалланяпти. Бундан ташқари хонадонларнинг асосий қисмини табиий газ ва водопровод билан таъминлаш ишлари ҳам жадаллик билан олиб борилмяпти.

Йилимиз ҳар йилгидан бошқача бўлди. Чунки шу йилда колхозчиларнинг катта анжумани бўлиб ўтди. Шунингдек, совет халқи доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаш арафасида турибди. Мана шу қутлуғ тўйга биз қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари бўйича олган вазифамизни бажариш билан муносиб тўёна ҳозирлаймиз.

Ҳурмат тахтаси

Пахта тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли бажарганликлари учун қуйидагилар область «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Коммунизм» колхози (раиси **Д. Элчибоев**, партия ташкилотининг секретари **М. Жонқулов**, бош агроном **М. Тўрахўжаев** ўртоқлар).

«Ленинобод» колхози (раиси **К. Эгамбердиев**, партия ташкилотининг секретари **Б. Субанов**, бош агроном **У. Абдураҳмонов** ўртоқлар).

Калинин номли колхоз (раиси **А. Совғабоев**, партия ташкилотининг секретари **У. Музаффаров**, бош агрономи **Д. Азимов** ўртоқлар).

Карл Маркс номли колхоз (раиси **Т. Чиннибеков**, партия ташкилотининг секретари **Р. Ҳакимжонов**, бош агрономи **Т. Каримов** ўртоқлар).

«Ленинизм» колхози (раиси **Р. Рисқулов**, партия ташкилотининг секретари **А. Ўзанбоев**, бош агрономи **К. Холменов** ўртоқлар).

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози (директори **З. Махсумов**, партия ташкилотининг секретари **Ҳ. Ғафурова**, бош агроном **П. Бакулин** ўртоқлар).

Шудгорлаш қизғин давом этмоқда

ЯНГИЙЎЛ районидаги «Партия XXI съезди» колхози деҳқонлари шудгорлашни барвақт бошлаб юбордилар. Ҳозир колхознинг барча далаларида ҳосилдан бўшаган майдонлар пешма-пеш шудгор қилиняпти. Суратда: (чапда) илғор тракторчилардан С. Қобулов, Э. Холмирзаев ва колхознинг бош механиги Р. Деҳқоновлар шудгорнинг сифатини кўздан кечиришмоқда. (Ўнгда) шудгорлаш пайти.

Б. Сафаров фотолари.

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 9 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Йиллик планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун мавсум бошидан бери.

Калинин	1,3	98,5
Бўстонлиқ	5,9	90,3
Оржоникидзе	—	83,9
Юқори Чирчиқ	6,2	63,9
Янгийўл	4,9	52,5
Оққўрғон	2,4	47,0
Ўрта Чирчиқ	3,1	44,7
Бўка	2,5	33,1
Бекобод	2,0	15,8
Область бўйича	3,0	46,8

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ ТАКЛИФИГА БИНОАН

Корея меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий комитети президиумининг аъзоси, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар кабинети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Пак Сен Чер Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Москвага келди.

(ТАСС).

356.000 тонна учун

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 9 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, **иккинчи стун** — бир кунда, **учинчи стун** — мавсум бошидан бери, **тўртинчи стун** — бир кунда машинада терилгани, **бешинчи стун** — мавсум бошидан буён машинада терилгани.

Оққўрғон	0,16	104,88	—	75,96
Янгийўл	0,07	102,85	—	52,12
Оржоникидзе	0,12	100,69	—	47,50
Юқори Чирчиқ	0,13	92,74	—	64,63
Ўрта Чирчиқ	0,19	89,36	—	48,91
Бекобод	0,55	82,81	—	33,30
Бўка	0,65	80,94	—	34,87
Область бўйича:	0,30	92,78	—	51,72

Янги брошюралар

ЛЕНИННОМА ТУРКУМИДАН

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг нашриётида яқинда Ленинном туркумидан бир неча янги брошюра босмадан чиқарилди. Бу китобчаларда буюк доҳийнинг ҳамиша барҳаёт таълимоти, унинг кўрсатмалари, васиятлари, орзу-истакларининг бизнинг замонамиздаги амалий эркин ифодаси конкрет шароит, факт ва мисоллар асосида таҳлил қилинади.

Владимир Ильич Ленин марксизм назариясини ижодий тарзда ривожлантириб, янги тузум қуриш соҳасида пролетариат ва Коммунистик партия олдида турган қатор масалаларни ҳал этиб, йўл-йўриқ кўрсатиб берди. Маданий меросга ленинча муносабат масаласи ана шу ўлмас таълимотнинг ажралмас бир қисмидир. М. Хайруллаев, ва Д. Шораҳмедовнинг **«Ленин ва маданий мерос»** деб номланган китобчаси худди шу муҳим мавзуга бағишланган бўлиб, унда авторлар маданий мерос масаласига онд маркcча-ленинча назария, унинг коммунистик қурилиш практикаси учун муҳим аҳамияти ҳақида батафсил фикр юритганлар. Социалистик маданиятни яратиш йўлидаги босқичлар, қийинчиликлар ҳақида гап боради, маданий меросга муносабат масаласида марксизм-ленинизмга зид бўлган турли оқимлар, уларнинг асл мақсади кўрсатиб берилган, пролетар маданиятининг интернационал мазмуни ёритилган.

Яна бир китобча **«В. И. Ленин диалектик логика ҳақида»** деб аталади. Асар автори М. Ҳ. Нурматов В. И. Ленин фалсафасининг муҳим томони — марксистик диалектик логика масалаларини ёритишга ҳаракат қилган. Китобча асосан уч бобдан иборат бўлиб, улар «В. И. Ленин диалектик логика принциплари ҳақида», «Диалектика атрофлича, конкрет билиш демакдир», «Диалектик логика ва революцион амалий фаолият» деб номланади.

Брошюрада В. И. Лениннинг материалистик диалектик логика масалаларини ечишдаги буюк хизматлари кўрсатилиб, унинг шу мавзуга бағишланган бир қатор фалсафий асарлари шарҳланади.

Мана, ярим асрдан буён ён қўшнимиз — Афғонистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги тинч-тотув яшаш принципларига асосланган дўстона алоқалар йил сайин мустаҳкам илдиз отиб бормоқда. Бу дўстликка биринчи бор жаҳон пролетариатининг буюк доҳийси В. И. Ленин асос солган эди. Совет Россияси ҳукумати Афғонистон давлатининг тўла суверенлиги ва мустақиллигини биринчи бўлиб эътироф этган. Дарҳол бу мустақил давлат билан дипломатик алоқалар ўрнатилганки, бунда В. И. Лениннинг хизмати ғоят каттадир. О. Шомансурованинг **«Ленин ва Афғонистон»** рисоласи икки буюк халқ ўртасидаги дўстлик алоқалари тарихининг тавсифи дейиш мумкин. Китобчада Совет давлатининг бошлиғи В. И. Ленин ва Афғонистон қироли Омонуллохоннинг бир-бирларига йўллаган мактублари, бу ташаббуснинг икки мамлакат халқлари дўстлигини барқарор қилишдаги улуғ хизмати таҳлил этилган. Ленин асос солган афғон-совет дўстлигининг кўпгина Шарқ мамлакатлари учун намуна кучи ёритиб берилган.

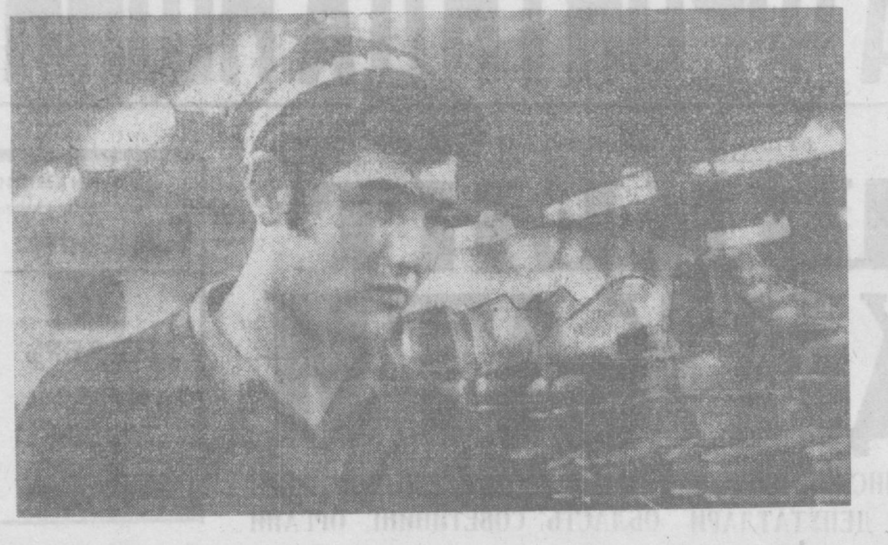

БИР КОРХОНА ИЛҒОРЛАРИ

ТУРҒУН ҒУЛОМОВ Янгийўлдаги пойафзал фабрикасининг илғор ишчиларидан ҳисобланади. У ўзининг юксак меҳнати ва ташаббускорлиги туфайли коллектив ўртасида ҳурмат қозониб келмоқда. Смена топшириқларини ўз вақтида ортиғи билан адо этяпти. Суратда: Турғун Ғуломов иш устида.

Ж. Раззоқов фотоси.

ЛЕКТОРЛАР СЕМИНАРИ

Чирчиқ шаҳрида Тошкент области саноат корхоналари иқтисодчи лекторларининг уч кунлик семинари бўлиб ўтди.

Семинарда Тошкент Олий партия мактабининг сиёсий иқтисод кафедраси мудири, иқтисод фанлари кандидати Р. В. Шамсуддинов «Социализмнинг иқтисодий қонунлари ва уларнинг СССР халқ хўжалигида қўлланилиши», Тошкент халқ хўжалиги институти планлаштириш кафедрасининг мудири М. Ш. Шарифхўжаев «Халқ хўжалигини ривожлантириш проблемалари» деган темаларда лекциялар ўқидилар.

Шундан сўнг лекторлар Олий партия мактабининг доценти Б. М. Фофанов, Тошкент халқ хўжалиги институтининг доценти Ф. Г. Муқминов ўртоқларнинг ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга онд суҳбатларини тингладилар.

Семинарнинг иккинчи кунида Тошкент халқ хўжалиги институтининг саноат иқтисоди кафедраси доценти М. И. Иброҳимов «Янгича шароитда заводнинг ҳисоб-китоби», иқтисод фанлари кандидати Д. В. Акромов «СССР халқ хўжалигида баҳонинг пайдо бўлиши» деган темалардаги лекциялар билан чиқдилар.

Семинар қатнашчилари лекциялардан сўнг шаҳар саноат корхоналарининг иқтисоди билан танишдилар ва Чорвоқ ГЭСи қурилишига экскурсия уюштирдилар.

К. ТЕН.

Партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари

КОММУНИСТЛАР АВАНГАРДЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейи шарафига бошланган социалистик мусобақа айни қизиган бир паллада Олмалиқ кон-металлургия комбинати коммунистлари ўзларининг XII партия конференцияларига тўпланишди. Улар комбинат партия ташкилотининг бир йиллик фаолиятини анализ қилиб, қўлга киритилган ютуқ ва камчиликларни аниқладилар, навбатдаги вазифаларни белгилаб олдилар.

— Юбилей вахтасида туриб меҳнат қилаётган коммунистларимиз ўтган ойларда тилга олса арзигулик муваффақиятларни қўлга киритдилар, — деди конференцияда ҳисобот доклади қилган комбинат партия комитетининг секретари Т. Исмоилов, — Қўрғошин-рух фабрикаси флотатори Н. Воспитанникова, қўрғошинкон экскаватор машинисти М. Толмачев, Қалмоққир кони бурғи станогининг мастери Қ. Сафаров каби Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, мис заводининг вайербарс қуйиш машинисти Г. Черкасов, Қалмоққир кони экскаватор машинисти А. Баданов каби зарбдорлар ўз зиммаларига олган юбилей мажбуриятларини адо этиб, кўпчилик ҳурматини қозонмоқдалар.

Ҳозирги пайтда комбинатнинг етти корхонаси, 72 участкаси ва 179 бригадаси коммунистик меҳнат коллективи номига сазовор бўлган. 6223 кишига эса коммунистик меҳнат зарбдори номи берилган.

Комбинатнинг цех партия ташкилотлари коммунистлар активлигини ошириб, коллектив ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Қалмоққир кони, рух заводининг олтин гугурт кислотаси цехи, мис заводи коммунистларининг йиғилишларида пишиб етилган, ҳаммани қизиқтираётган масалалар муҳокама қилинмоқда.

Лекин ҳамма жойда ҳам иш шу зайлда ташкил этилмаяпти. Комбинат ўн ойлик давлат планини бажара олмади. Бунга, бир томондан, қиш ва баҳорги табиий қийинчиликлар сабабчи бўлса, иккинчи томондан, коммунистларда масъулият ҳисси ва активликнинг бир мунча сусайиб кетаётганлиги ҳам таъсир кўрсатяпти.

Мис фабрикасида ўн ойлик кўрсаткичлар айрим соҳалар бўйича қониқарли бўлишига қарамай, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан молибден ва мис концентрати анча кам ишлаб чиқарилди. Айниқса, ускуналарнинг оборот коэффициенти пасайиб кетди. Пировардида 4,5 миллион сўмлик маҳсулот кам тайёрланилди.

Қўрғошин-рух фабрикасида эса пландаги маъданнинг атиги 87 проценти қайта ишланди, холос.

Ички резервлардан унумли фойдаланилмаётганлиги, ишлаб чиқаришдаги «кемтик» жойлар суст бартараф этилаётганлиги, меҳнат қониқарсиз ташкил қилинаётганлиги учун ҳам корхонада шундай нуқсонлар содир бўлмоқда. Фабрика партия ташкилоти ҳисобидаги коммунистларнинг айримлари ўзларига топширилган вазифа учун жавобгарликни ҳис этмайдилар. Ташкилотчилик ва ташаббускорлик етишмайди.

Комбинат партия комитети ўз йиғилишларида бошланғич ва цех партия ташкилотлари ишини жонлантириш, уларнинг жанговарлик қобилиятини ошириш масалаларини бир неча бор муҳокама қилди. Марказий ремонт-механика заводи, Олтинтопган руда бошқармаси, автотранспорт бошқармаси каби корхоналар партия ташкилотларининг ҳисоботлари тингланди. Бундай муҳокамалар ижобий натижалар беряпти. Эндиликда қўрғошин конидаги П. Арефьев раҳбарлик қилаётган партия группаси, шу коннинг экскаватор участкаси цех партия ташкилоти, мис заводидан П. Вотяков бошлиқ партия группаси ёш коммунистларни тарбиялашда ва ўқитишда, оммавий-сиёсий ишлар савиясини оширишда, қарорларни ижро қилишда бой тажриба тўплаганлар.

Доклад юзасидан музокараларда қўрғошин кони экскаватор машинисти Б. Агарков, қўрғошин-рух фабрикаси флотатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Воспитанникова, Қалмоққир конининг шарқий карьери партия ташкилотининг секретари Э. Фозилов, комбинат директори М. Рамазонов, рух заводи партия ташкилотининг секретари М. Медведев ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, партиявий-ташкилий ишлар самарадорлигини оширишга қаратилган қатор таклифлар киритдилар.

Конференцияда комбинат партия комитетининг янги состави сайланди. Ўртоқ Т. Исмоилов комбинат партия комитетининг секретари қилиб сайланди.

Конференцияда область партия комитетининг секретари К. Н. Бекаев нутқ сўзлади.

МОНТАЖЧИНИНГ БИР КУНИ

Гўзал водийда мусаффо тонг отмоқда. Тоғ томондан эсаётган муздек шабада юзга урилади. Хушқомат иморатлар деразаларидан таралаётган нурлар ҳамон кўчаларга файз киритади. Тротуарлар одамлар билан гавжум. Бекатларга кетма-кет келиб турган автобуслар бир зумда йўловчилар билан лиқ тўлади-да, шаҳарнинг турли томонига таралиб кетади.

Тепасига «Олмалиқ—Химзавод» деб ёзилган автобус келиб тўхташи билан Собиржон ҳам чиқди-да атрофни томоша қила бошлади. Йўлда учраган ҳар бир бино, ҳар бир корхона ёки қурилиш унга таниш. У мана шу объектларнинг аксариятини қуришда иштирок этган.

Автобус шаҳардан чиқиб, кун ботиш томонга бурилди. Олисдан Владимир Ильич Ленин номидаги кон-металлургия комбинатининг осмонўпар миноралари кўринди. Собиржон ана шу азамат корхонани қуришга ҳам ҳисса қўшган. Мис бойитиш фабрикаси, металлургия заводи ва қуюв цехидаги кўпгина мураккаб агрегатларни ўз қўли билан монтаж қилган. Мана, бир неча ойдирки, Собиржон зарбдор объект—Олмалиқ Химзаводи қурилишида меҳнат қиляпти. Пўлат трубаларнинг монтажини Собиржон Каримов ва унинг дўстлари бажаришади.

Маълумки, кимё корхоналарида ҳар хил диаметрдаги трубалар кўп бўлади. Улар бамисоли корхонанинг қон томирига зарбдор объект—Олмалиқ кимё заводида монтажчилар тўрт ярим километрлик эстакада иншоотини ҳисобга қўшмаганда 10 километрдан кўпроқ ҳар хил трубаларни монтаж қилдилар. Собиржон ва унинг дўстлари эса экстрация, аммофос, компрессор ва бошқа асосий объектлардаги занглмайдиган пўлат трубаларни монтаж қилишди. Сифат — монтажчилар учун асосий кўрсаткич ҳисобланади. Чунки трубаларни бир-бири билан маҳкамлашда андаккина хатога йўл қўйилганда бутун технологик система неча соатлаб бекор туриб қолиши мумкин.

...Собиржон иш жойига мўлжалдагидан ярим соат илгари етиб келди. Бу вақтда бригаданинг ҳамма аъзолари шу ерда эди. Ҳар кунги қоидага мувофиқ бригада аъзоларининг қисқа муддатли йиғилиши бўлиб ўтди. Бригада бошлиғи Владимир Сидаркин кечаги иш якунлари ва бугунги вазифалар ҳақида гапириб берди.

ОЛМАЛИҚ ХИМИЯ ЗАВОДИ — УМУМХАЛҚ ҚУРИЛИШИ

Собиржон шериги Николай билан фильтрловчи аппаратнинг пўлат трубаларини монтаж қилиб бўлди-да, сўнг пайвандчилар бажарган ишларни кўздан кечира бошлади. Қўлидаги болға билан трубаларнинг ҳар жой — ҳар жойига уриб кўрар экан, бирдан жаҳл билан юқорига қаради. Юқори қаватда атрофга ялиндай учқун сачратиб ишлаётган ёш пайвандчини чақирди:

— Коля, қани дўстим, тезлик билан бу ёққа кел-чи?

Николай Петров ҳам ишни дарҳол тўхтатиб, пастга тушиб келди.

— Ишларингда брак бор, Коля.— деди Собиржон пайвандланган трубаларни кўрсатиб,— баъзи жойларидан иш даврида газ сизиб чиқиши мумкин.

Пайвандчи дарҳол ўз хатосини тузатишга киришди. Бу ерда тартиб-қоида шунақа: андакки на нуқсон сезилгудай бўлса дарҳол унинг олди олинади. Шунинг учун ҳам қурилишда меҳнат қилаётган ҳар бир касб эгаси бир-бирининг ишидан доимо кўз-қулоқ бўлиб туради.

Иш бугун ҳам баракали бўлди. Вакуум аппаратига туташган ҳамма трубалар монтаж қилиб бўлинди. Собиржон кечқурун ишдан қайтишида қурилиш штабининг қизил тахтасида ўзи ҳақида ёзилган мана бу сўзларни ўқиди:

«Промтехмонтаж» бошқармасининг монтажчиси Собиржон Каримов бугун ҳам меҳнатда рекорд кўрсаткичга эришди. У, пўлат трубаларни монтажлаш кунлик планини 200 процентдан ошириб бажарди. Азамат монтажчидан ўрнак олинг!»

— Биз монтажчилар ўз вазифаларимизни яхши ва сифатли бажаришга ҳаракат қиламиз,— дейди Собиржон. Қанчалик яхши ишлаб, дастгоҳларни сифатли монтаж қилсак, корхона ҳам шунча соз ишлайди. Бизга ҳар ҳафтада наряд берилади. Бу нарядларни тез ва соз бажариб, бошқа участкага ўтишга ҳаракат қиламиз. Звеномда 4 киши бор. Татянкин, Петров ва яна икки йигит. Улар трубаларни монтажлаш ишларини бажарадилар. Планларимиз доимо ошириб бажарилади.

Собиржон Каримов — Олмалиқ кимё заводи қурилишида шу кунларда меҳнат қилаётган 2 минг монтажчининг бири. Мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келаётган қудратли кимё ускуналари бу ерда тезкорлик билан жой-жойига ўрнатилмоқда.

Бугун завод биринчи технологик линиясини ишда синаб кўриш бошланади. Собиржон Каримов ва унинг жонкуяр ҳамкасблари бунга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшганликлари билан бениҳоя фахрланмоқдалар.

М. САИДОВ.

ЯНГИЙЎЛ пойафзал фабрикаси коллективи ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқда. Корхонанинг илғор ишчиси Қ. Толипов зиммасига олган мажбуриятини шараф билан адо этмоқда. У кунлик нормасини доимо ортиғи билан адо этиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда. Суратда: Қ. Толипов иш устида.

А. Тўраев фотоси.

НОВВОЙЛАР ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Шу кунларда Тошкентдаги 2-нон комбинати новвойлари областимиз пахтакорларига минглаб бўрсилдоқ нонлар тайёрлаб беришяпти. Жумладан, Бўка район савдо тармоқларига ҳар куни нонушта вақтига 1,5—2 тонна нон етказиб берилмоқда. Шу мақсадда иккита нон машинаси ажратилди.

Н. ҲАКИМОВ.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Ғазалкент консерва заводи бу йилги мева ҳосили ва сабзавот маҳсулотларидан консерва тайёрлашни тобора кўпайтиряпти.

Корхона ишчи-хизматчилари қишли-қировли кунларда ҳам аҳолини кўплаб консерваланган сабзавот билан таъминлашга астойдил ҳаракат қилишяпти. Улар шу кунларда 30 хилдан ортиқ консерва маҳсулоти ишлаб чиқаришаяпти. Томат, помидори шарбати, консерваланган помидор, бодиринг, болгар гаримдориси, «аччиқ чучук» ва бошқалар шулар жумласидандир.

Бундан ташқари, корхонада 14 хил номда компот тайёрланади. Ҳозирги кунда олма, ўрик, олхўри, олча, беҳилардан компот тайёрланмоқда.

Завод ўз маҳсулотини Тошкент, Чирчиқ, шаҳарлари аҳолисига, қардош республикаларга, Узоқ Шарққа жўнатмоқда. Швеция, Италия, ГФР каби мамлакатларга эса, томат пастаси экспорт қилишаяпти.

ТАШАББУС ИЗИДАН

Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси коллективининг В. И. Ленин юбилейи арафасида коммунистик шанбалик ўтказиш, тежалган хом ашё, материал ва электр қуввати ҳисобига 1970 йил 11 апрель куни ҳақ олмасдан ишлаш ташаббуси бутун областимиз корхоналари ўртасида кенг ёйилди.

2-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ касаба союзи раиси ўртоқ А. Муронов суҳбатда қуйидагиларни айтди.

— «Қизил тонг»ликлар ташаббуси корхонамиз ишчи-хизматчилари ўртасида қизғин кутиб олинди. Биз ҳозиргача кўплаб маблағ тежаб қолдик. Дастлабки 9 ойда 254 минг сўмлик қўшимча маҳсулот етказиб берилди.

Пойафзалчиларимиз бу даврда 58 хил янги такомиллашган оёқ кийимлари тикишни ўзлаштиришди. 420 минг дециметр юз чарм, 340 минг дециметр астар чарм ва 197 минг дециметр қаттиқ чарм тежаб қолишди. Бу тежалган материал ҳисобига хомчўтга кўра, уч кун ишлаш мумкин. Коллективимиз 21 ва 22 апрель кунлари ҳам фақат тежалган хом ашё ҳисобига ишлашга қарор қилди.

Доҳий юбилейи шарафига шахсий беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариб, 1971 йил ҳисобига меҳнат қилаётганлар сафи ҳам тобора кенгайиб бормоқда

Т. НАЖМИИ.

КОРХОНА ОДИМИ

Чирчиқ ғишт заводи инженер-техник ходимлари, ишчи хизматчилари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик байрамини меҳнат совғалари билан нишонлашга астойдил ҳаракат қилишяпти. Корхона цехлари, бригадаларида социалистик мусобақа кенг қулоч ёзган.

Ишчи-ҳизматчилар хом-ашёнинг ортиқча сарф бўлмаслигига алоҳида эътибор беришяпти Тежалган материаллардан қўшимча маҳсулот тайёрланмоқда. Ишчилардан Х. Мутагарова, М. Боходилова, М. Гизатулиналар кунлик иш нормасини 150—160 процентдан адо этиб, тежамли ишлашда ҳам ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ШУ КЕЧА-КУНДУЗДА Қуйлиқдаги улкан сабзавот комбинатида бодринг, помидорлар ғарқ пишган. Теплица ходимлари пишиб етилган сабзавот маҳсулотларини шаҳарликлар дастурхонига етказиб беришмоқда.

Суратда: комбинатнинг 15-секция мастери Маъмурахон Ҳолиқова иссиқлик даражасини ўлчаяпти.

Б. Сафаров фотоси.

ЁШЛАР ТАРБИЯСИ — МУҲИМ МАСАЛА

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Меҳнаткашлар депутатлари область Совети ижроия комитети яқинда областдаги болалар уйида ўқув-тарбия ишларининг бориши ҳолатини кўриб чиқди. Область ижроия комитети шуни қайд қилиб ўтдики, ҳақиқатан ҳам кейинги вақтда болалар уйида таълим-тарбия олаётган ёшларга билим бериш, уларни замонамизга мос кишилар қилиб етиштириш, бунинг учун, аввало болалар уйларини тажрибали педагог кадрлар билан мустаҳкамлаш йўлида бир қатор амалий тадбирлар кўрилди. Область халқ маорифи бўлими ва унинг жойлардаги органлари партия, совет ташкилотларининг яқиндан берган ёрдамига таяниб, болалар уйида ўқув тарбия ишларини яхшилаш, уларнинг яхши ўқиб, яхши яшашлари учун барча шароитларни яратиб беришга эришган.

Областимиздаги мавжуд бешта болалар уйида ҳозир 672 бола тарбияланмоқда. Келажагимиз бўлган бу ёшларга тажрибали мураббийлар билим асосларини сингдириш билан бирга уларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялаб келмоқдалар.

Ҳозирги вақтда маориф ходимлари зиммасига ёшларни тарбиялашда Ленин ғояларини бутун чоралар билан тўла амалга ошириш, бунинг учун аввало болалар уйларини педагог кадрлар билан мустаҳкамлаш вазифаси юкланган.

Кейинги йилларда ёшларни тарбиялаш учун болалар уйларига етти мутахассис юборилди. Улардан икки киши Бўка районида, уч киши эса Оржоникидзе районидаги болалар уйида садоқат билан меҳнат қилмоқда. Болалар уйида ишлаб ёшларга таълим-тарбия бераётган мураббийлардан 22 киши олий маълумотли, 17 киши тугалланмаган олий маълумотга, 9 киши ўрта маълумотга эга. 7 мураббий эса ҳозир олий ўқув юртларида сиртдан ўқиб, ўз билимларини оширишмоқда.

Ангрен ва Чирчиқ шаҳарларидаги болалар уйида тарбияланаётган ёшларимиз билим асосларини пухта эгаллашлари ва маиший турмуш шароитларини янада яхшилаш йўлида ҳам тадбирлар амалга оширилди. Болалар яшаб, билим оладиган хоналар анча кенгайтирилди. Мавжуд устахоналар зарур бўлган ўқув-қуроллари билан жиҳозланди. Барча болалар уйларидаги ошхоналар тўла газлаштирилди.

Шунингдек, ҳозирги кунда болалар уйларини қайта ремонт қилиш ва қишга ҳозирлик кўриш учун ҳам қатор ишлар амалга оширилмоқда. Мавжуд болалар уйини ремонт қилиш учун 1969 йилнинг ўтган тўққиз ойи давомида 23 минг 807 сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. Оржоникидзе. Калинин ва Бўка районларидаги болалар уйлари келаси 1970 йилгача етадиган даражада ёқилғи запаси билан таъминлаб қўйилди.

Областдаги қайси бир болалар уйи педагоглар коллективи иш фаолиятига назар ташлар экансиз, ёшлар энг юқори идеаллар руҳида тарбия топаётганликларини кўрасиз. Ёшларга интернационал руҳида берилаётган таълим-тарбия педагоглар Советида, вақти-вақти билан ўтказиб турилган кечаларда, тарбиячиларнинг ўзаро суҳбатларида ўз ифодасини топмоқда.

Чирчиқ ва Ангрен шаҳридаги (директори Р. Ким, Иванников ўртоқлар) болалар уйларида тарбияланаётган ёшлар худди бир оила фарзандларидек аҳил ва иноқ яшашади. Улар «бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун» принципи асосида бир-бирларига талабчанлик руҳида таълим олишмоқда. Ёшларни ташаббускорлик ва мустақилликка ўргатиш ишлари яхши йўлга қўйилган.

Шунингдек, область ижроия комитети ўқув-тарбия ишларида йўл қўйилаётган мавжуд камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтди. Ангрен шаҳридаги 4, Чирчиқ шаҳридаги 1-болалар уйларида ўқув бинолари ҳали ҳам етишмайди. Натижада бу уйларда тарбия топаётган қизлар учун шахсий гигиена хоналари ажратилмаган. Ангрен шаҳрида лойиҳа-смета ҳужжати аллақачон тайёр бўлганига қарамай, болалар дам оладиган корпус қурилиши ҳали ҳам бошлангани йўқ.

Калинин ва Оржоникидзе районларидаги болалар уйларида ҳамон ёрдамчи хўжаликлар йўқ. Чирчиқ шаҳридаги 4, 5-болалар уйларига қарашли ёрдамчи хўжаликлар эса қишлоқ хўжалик машиналари билан таъминланган эмас.

Область ижроия комитети ёшлар тарбияси ҳаётий масала эканлигини таъкидлаб, ўқув-тарбия ишларида йўл қўйилаётган камчиликларни тугатиш, болаларни замонамизга муносиб кишилар қилиб тарбиялаш юзасидан тегишли тадбирлар белгилади.

ҚИШЛОҚ ЧИРОЙИНИ ОЧАЁТГАНЛАР

Сўнгги йилларда қишлоқларимизда капитал қурилиш ҳажми кенгайиб бормоқда. Қишлоқ ва аҳоли пунктларининг қиёфаси тобора шаҳарникига яқинлашяпти. Уларда худди шаҳарлардагидек кўпқаватли уй-жой бинолари, маданий-маиший муассасалар қурилмоқда.

Областимиздаги айрим қишлоқлар жамоли шаҳарникидан қолишмайди, десак, хато қилмаган бўламиз. Янги бунёд этилаётган посёлкаларда бўлган ҳар бир киши бунга ишонч ҳосил қилади. Масалан, «Политотдел» колхозида шундай. Бу ерда ҳар бир оила обод, кўпхонали уйларда истиқомат қилади. Кўчаларига асфальт ётқизилган. 800 ўринли маданият саройи, магазинлар, ошхона, болалар муассасалари, мактаблар ва спорт майдонлари қишлоққа файз бериб турибди. Посёлканинг туни ҳам кундузгидек чароғон. Ундан сал нариroқда ишлаб чиқариш бинолари комплекси қад кўтарган. Шунинг учун ҳам бу посёлка қурилиши биринчи даражали диплом билан тақдирланди. Шаҳарни эслатувчи бундай колхоз посёлка ва қишлоқлари йилдан-йилга ортяпти.

«Узколхозстрой» бирлашмаси ташкилотларининг қишлоқ қурилишидаги роли бениҳоядир. Беш йилликнинг ўтган уч йили давомида областимиз колхозларида ана шу бирлашма қурилиш ташкилотлари кучи билан 50 минг квадрат метр турар-жой, 15 минг 608 ўқувчи ўрни бўлган мактаблар, 1040 ўринли болалар боғча ва яслилари, қатор касалхона ва поликлиникалар, клублар, кинотеатрлар, магазинлар, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари қурилди. Шунингдек, бир қанча хўжалик иморатлари, жумладан, 18 минг бош қорамолга мўлжалланган чорвачилик бинолари, товуқхоналар, минерал ўғит, дон, картошка, сабзавот сақланадиган омборхоналар, механика устахоналари ва бошқа ишлаб чиқариш объектлари қўлдан чиқарилди.

Бирлашманинг йирик ташкилотларидан бири ҳисобланган трестимиз пудрат ишлари топшириқларини йил сайин ортиғи билан адо этмоқда. Беш йилликнинг ўтган уч йили ичида қурилиш-монтаж ишлари плани 3,1 процент ортиғи билан бажарилди ёки шу давр мобайнида қўшимча 874 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди.

Меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича план топшириқлари ҳам анча зиёдаси билан бажарилди. Шуни айтиш кифояки, ўтган йили ҳар бир ходимга тўғри келадиган қурилиш-монтаж ишлари ҳажми 1965 йилдагига қараганда 23,8 процент ошди. Айни вақтда иш ҳақи фондидан 43 минг сўм тежаб қолинди. Шу давр мобайнида бинокорлик материалларини тежабтергаб сарфлаш, фойдасиз харажатларни камайтириш ва қатор ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш туфайли пландагига қўшимча 90 минг сўмлик фойда олинди.

Бу йил ҳам область колхозларида қурилиш ишлари тез суръатлар билан олиб бориляпти. Районлардаги колхозлараро қурилиш бошқармаларининг айримлари дуруст натижаларга эришмоқдалар. Юқори Чирчиқ районидаги колхозлараро қурилиш ташкилотининг фаолияти бунга яққол мисол бўла олади. Бошқарма бинокорлари беш йилликнинг тўртинчи йилида бош пудрат бўйича 2 миллион 333 минг сўмлик иш бажаришлари керак. Бу ўтган йилдагига қараганда 543 минг сўмлик кўп ёки 1963 йилдагига қараганда икки баробар ортиқдир.

Қўли гул қурувчилар иш ҳажмининг кескин ортишига қарамай топшириқларни ой сайин ортиғи билан адо этмоқдалар. Ўтган йили план 110,3 процент бажарилган эди. Шу йилнинг ўн ойлик топшириғи ҳам анча зиёдаси билан адо этилди. Айни вақтда қурилиш суръати ошиб, сифати яхшиланяпти, таннархи эса муттасил камайиб бормоқда. Шу бошқарма коллективи томонидан «Политотдел» колхозида қурилган мактаб, «Правда» қишлоқ хўжалик артелида бунёд этилган болалар боғчаси, Свердлов номли колхозда қад кўтарган сув шифохонаси, Карл Маркс номли колхоз аъзолари учун қурилган кинотеатр бинолари «аъло» баҳолар билан қабул қилинди.

Бошқарма бинокорлари эришаётган муваффақиятларнинг сири нимада? Улар биринчи навбатда ишлаб чиқариш базасини кенгайтиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Чунки ана шу база қанчалик мустаҳкам ва сертармоқ бўлса, қурилиш ишлари шунчалик енгиллашади. Бошқарма маъмурияти йиғма темир-бетон буюмлари полигони ташкил этган. Бу ерда ҳар йили уч минг кубометрга яқин конструкциялар тайёрланади. Бетон узели реконструкция қилинди. У полигон эҳтиёжларини тўла қондириш билан бирга бошқа колхоз қурилишлари учун ҳар йили 10 минг кубометрга яқин товар бетони ишлаб чиқармоқда. Арматура тўрини тайёрлаш учун махсус цех қурилган. Унда аксарият ишлаб чиқариш жараёнлари механизациялашган. Тахта тилиш ва дурадгорлик цехлари анча кенгайтирилди. Бу цехлар барча турар-жойлар ва хўжалик биноларини дераза ҳамда эшик блоклари, пол тахталари ва бошқа буюмлар билан тўла таъминламоқда.

Ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаётган Ўрта Чирчиқ ва Оққўрғон колхозлараро қурилиш бошқармалари коллективлари ҳам меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Ҳозирги вақтда Тошкент областида 12 та колхозлараро қурилиш ташкилоти бор. Улар ўтган йили салкам 11 миллион сўмлик капитал қурилиш ишларини амалга оширдилар. Агар қишлоқларимизнинг ҳозирги имкониятлари ва эҳтиёжларини ҳисобга олсак, бу жуда камдир.

Областимизда қишлоқ қурилиши билан асосан икки ташкилот шуғулланяпти. Унинг бири давлат ташкилоти — республика Қишлоқ қурилиши министрлиги, иккинчиси эса кооператив ташкилот — «Облколхозстрой» трестидир. Қишлоқ қурилиши министрлиги ташкилотлари асосан совхозлар ва район марказларидаги қурилиш билан шуғулланяпти. Бундан кўриниб турибдики, колхозларнинг ягона пудратчи ташкилоти колхозлараро қурилиш бошқармаларидир. Бу бошқармалар қурилишни замон талаблари даражасида олиб боришга қодирмилар? Тажриба шуни кўрсатдики, агар қурилиш базаси мустаҳкам бўлса, бу ташкилотлар замонавий техника воситалари билан етарли таъминланган бўлса, бу вазифани бажаришнинг уддасидан тўла чиқа оладилар.

Лекин, ҳали ҳамма колхозлараро қурилиш ташкилотлари етарли ишлаб чиқариш базаси ва техника воситаларига эга эмас, бунинг устига колхоз қурилишларини зарур материаллар билан таъминлаш жуда ёмон аҳволда. Масалан, шу йилнинг учинчи кварталида трестимиз ташкилотлари 11 минг 206 кубометр ёғоч тахта олишлари керак эди. Амалда эса фақатгина 4230 кубометргина олинди. Цемент эса белгиланганига қараганда икки баробар кам етказиб берилди.

Давлат қурилиш ташкилотлари ўз лимитларига эга ва материаллар етказиб берувчи корхоналар билан бевосита шартнома тузган. «Ташоблколхозстрой» тресты эса «Узсельхозтехника» ташкилотлари орқали механизмлар ва материаллар билан таъминланади. Аммо, «Узсельхозтехника» ташкилотларининг бундан бошқа ҳам ишлари кўп. Шунинг учун ҳам колхозлараро қурилиш ташкилотларининг жуда кўп заявкалари қабул қилинмайди, қабул қилинганларининг айримлари эса бажарилмайди.

Қурилиш ташкилотлари билан буюртмачилар ўртасидаги муносабатларда ҳам қатор чалкашликлар бор. Трестимиз бу йил 13 миллион сўмлик иш бажариши керак, буюртмачиларимиз сони эса 100 тадан ортиқдир. Табиийки, бош пудратчи ташкилот шундай кўпсонли буюртмачилар билан яқин алоқада ишлай олмайди, ҳар бир буюртмачининг талаб ва эҳтиёжларини қондиришда қийналади. Буюртмачи ҳам қурилишнинг бориши, унинг сифати, маблағлардан тўғри фойдаланиш устидан етарли назорат олиб боролмайди.

Район ижроия комитетлари ёки қишлоқ хўжалик бошқармалари ҳузурида капитал қурилиши бўлимлари ташкил этиш ҳақидаги гап-сўзлар анчадан буён давом этяпти. Шундай бўлимлар ташкил этилса, жуда кўнгилдагидек бўларди. Чунки улар колхозлар маблағларини зарур объектларга марказлаштириш, қурилишни маблағ билан таъминлаш, перспектив планлаштириш, асбоб-ускуналарни комплектлаш масалаларини ҳал қилишарди, қурилиш устидан назорат олиб боришарди. Аммо бу масала ҳамон ҳал қилинмаяпти. Қишлоқ қурилиши эҳтиёжлари эса шундай бўлимлар ташкил этишни тақозо этади.

Шу кунларда қурувчиларимиз В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига вахтада туриб ишлаб, мажбуриятларини ҳам муваффақиятли адо этиш учун курашмоқдалар. Шунинг учун ҳам трестимиз 1969 йилнинг учинчи кварталида республика қишлоқ қурилиши ташкилотлари ўртасидаги социалистик мусобақада яхши натижаларга эришди ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳамда Узсовпрофнинг иккинчи даражали пул мукофотини олди. «Юбилей йилида зарбдорчасига меҳнат қиламиз!» — Қишлоқ бинокорларининг шиори бу. Айни вақтда бинокорларимиз келаси йил учун мўлжалланган пудрат ишлари программасини муваффақиятли бажаришга тайёргарлик кўрмоқдалар. 1970 йилда биз 1965 йилдагига қараганда икки баравар кўп капитал маблағ ўзлаштиришимиз керак.

Юқорида қайд қилинган масалалар ижобий ҳал қилинса, бу вазифа ҳам бекаму-кўст бажарилади. Чунки бинокорларимизнинг зарбдорчасига қилаётган меҳнати бунинг учун гаровдир.

П. ИБАТУЛЛИН,
«Ташоблколхозстрой» трестининг катта инженери.

ОНА

ВАТАН

БЎЙЛАБ

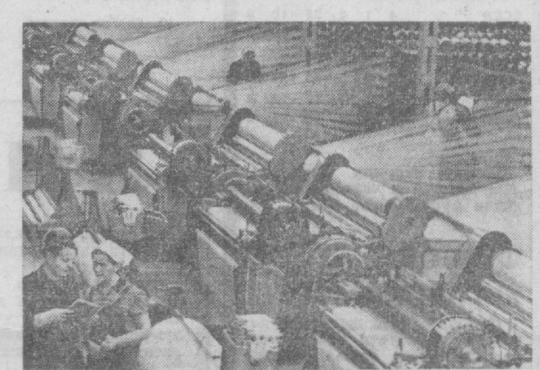

МОСКВА. Ленин комсомоли номидаги автомобилсозлик заводининг иноқ коллективи доҳий юбилейига муносиб совға тайёрламоқдалар. Улар 1970 йилнинг биринчи ярмида «Москвич-412» енгил автомобилнинг янгича хилини ишлаб чиқармоқчилар. Юқоридаги суратда устки қисми ўзгартирилган енгил автомобилни кўриб турибсиз.

* * *

ЛЕНИНГРАД. Шаҳар кемасозлари яқинда «Тайфун» денгиз кемасини сувга туширишди. Бу кема соатига 76 километр тезликда сузади. Ўртадаги суратда «Тайфун» кемасини сувга тушириш пайти.

* * *

КАЛИНИНГРАД. Сунъий тола ишлаб чиқариш комбинатининг коллективи учинчи квартал социалистик мусобақасида ғолиб чиқди. Суратда: комбинат тўқувчиси Н. Шербакова ва мастер Г. Сучкова смена нормаларини ҳисоблаб чиқишмоқда.

В. Хухлаев, И. Баранов ва В. Кунаев фотолари. (ТАСС).

КЕНГАШ-СЕМИНАР

Москвада ички ишлар органлари раҳбар ходимларининг бутуниттифоқ кенгаш-семинари бўлиб ўтди. Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг ички ишлар министрлари, меҳнаткашлар депутатлари советлари ўлка ва область ижроия комитетлари ички ишлар бошқармаларининг бошлиқлари социалистик ҳуқуқ-тартибни мустаҳкамлаш масалаларини муҳокама қилдилар, суд органларининг ишини янада такомиллаштириш йўлларини белгиладилар.

СССР Ички ишлар министри генерал-полковник Н. А. Щелоков КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг милиция фаолиятини янада яхшилаш чоралари тўғрисида 1968 йил ноябрь ойида қабул қилган қарори қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ва ички ишлар органларининг вазифалари ҳақида доклад қилди.

Кенгаш ишида РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. М. Школьников, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Н. И. Савинкин, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари М. П. Мальшаков, СССР Бош прокурори Р. А. Руденко, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги давлат хавфсизлиги комитети раисининг ўринбосари С. К. Цвигун ва бошқалар қатнашдилар.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ҚАҲР-ҒАЗАБ БИЛАН НОРОЗИЛИК БИЛДИРДИЛАР

СОФИЯ. (ТАСС). Болгария коммунистик ёшлар союзи марказий комитетининг «Народна младеж» газетасида эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: Болгария ёшлари жаҳондаги барча ёшлар билан биргаликда Жанубий Вьетнамнинг Сонгми қишлоғида яшовчи тинч аҳолининг ваҳшиёна ўлдирилишига қарши норозилик билдирмоқдалар.

Болгария ёшлари АҚШ агрессиясига қарши, Вьетнам халқининг суверен ҳуқуқларини ҳимоя қилаётган ва вьетнам халқининг тўла ҳамда узил-кесил ғалаба қозонишини ёқлаб чиқаётган жаҳондаги барча тараққийпарвар кишиларнинг садосига ўз садосини қўшади.

●

ЛАХТИДА ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНГАН СЕМИНАР

ХЕЛЬСИНКИ (ТАСС) Финляндиянинг Лахти шаҳрида ёшларнинг В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишланган семинари ўтказилди. Семинарни демократик ёшлар союзининг маҳаллий бўлими уюштирди. Семинарда қилинган докладларда марксча-ленинча таълимот асосида, социалистик революцияда пролетариатнинг иттифоқчилари ҳақидаги масалалар қараб чиқилди.

ГДР тан олинсин!

БОНН. (ТАСС). Бавариядаги «Ёш демократлар» Германия Демократик Республикаси халқаро майдонда дарҳол ҳуқуқий жиҳатдан тан олинсин, деб талаб қилдилар. Германия озод демократик партиясига қарашли ана шу ёшлар ташкилотининг Мюнхенда ўтказилган конференциясида қабул қилинган резолюцияда шу талаб илгари сурилади. «Ёш демократлар» Германия Федератив Республикаси ҳукуматини одер-Нейсе бўйлаб ўтган чегарани «Польшанинг ғарбий чегараси, деб узил-кесил ҳисоблашга» ҳам даъват этдилар. Улар: «Бу — уруш тамом бўлганидан 25 йил ўтгач Европа масалаларини тинч ҳал этишнинг бирдан-бир тўғри йўлидир», — демоқдалар.

МИНИСТРЛАР МАЖЛИСИ

БРЮССЕЛЬ, 8 декабрь. (ТАСС). Бугун бу ерда Европа ҳамжамиятлари министрлар кенгашининг ташқи ишлар министрлари даражасидаги навбатдаги сессияси очилди.

Сессия Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатларнинг «юқори доирада» яқинда бўлиб ўтган учрашуви муносабати билан Англиянинг «умумий бозор»га кириш тўғрисидаги илтимосига алоқадор масалани муҳокама қилади.

Айни вақтда Брюсселда «умумий бозор» мамлакатларининг молия ва қишлоқ хўжалиги министрлари тўпланиб, мажлис қилмоқдалар. Улар олти мамлакат қишлоқ хўжалигини пул билан таъминлаш проблемаларини муҳокама қилмоқдалар.

РУМИНИЯ. Крайов шаҳридаги янги иссиқлик электр станциясининг машина хонаси ҳозирги замон техникалари билан жиҳозланган. Суратда: машина хонасига ўрнатилган янги дастгоҳлар.

Аджерпресс—ТАСС фотоси.

АГРЕССИЯГА ҚАРШИ НОРОЗИЛИК

● БЕРЛИН.

Америка интервенциячиларининг Жанубий Вьетнамдаги ёвузликларига қарши, АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик ҳаракатида Германия Демократик Республикаси аҳолисининг ҳамма табақалари қатнашмоқда. Вьетнам билан бирдамлик ойлиги бошланганидан сўнг кейинги ҳафтада республикада минг-минглаб митинг ва йиғилишлар бўлди. Меҳнаткашлар бу митинг ва йиғилишларда Америка ҳарбийларининг жиноий ҳаракатларига лаънат ўқидилар. Германия Демократик Республикасининг Осиё ва Африка халқлари билан бирдамлик комитети норозилик билдирилган жуда кўп хат, телеграмма ва резолюциялар олмоқда. Кейинги ҳафтадагина Вьетнамга ёрдам фондига 1 миллион маркадан ортиқ пул тўпланди, шу йилнинг бошидан буён ана шу фондга 44 миллион марка топширилди.

● ПХЕНЬЯН.

Корея Халқ Демократик Республикаси пойтахти жамоатчилиги вакилларидан икки мингдан ортиқ киши Америка ҳарбийларининг Жанубий Вьетнамдаги ёвузликларига қарши норозилик митингида қатнашди. Жанубий Вьетнамнинг Сонгми қишлоғи аҳолисидан ваҳшийларча ўч олинганлиги бутун инсониятга қарши қилинган оғир жиноятдир. Жанубий Вьетнам халқининг курашини қўллаб-қувватловчи Корея комитетининг раиси Кан Ряи Ук корейс халқи ана шу жиноятни қатъиян қоралайди, деди.

● УЛАН-БАТОР.

Бу ерда Монголия — Вьетнам дўстлиги митинги ўтказилди. Митинг қатнашчилари Американинг Жанубий Вьетнамдаги агрессиясини қаҳр-ғазаб билан қораладилар ва АҚШ ҳамда АҚШ гумашталарининг ҳамма қўшинлари Жанубий Вьетнамдан сўзсиз ва дарҳол олиб чиқиб кетилсин, деб қатъий талаб қилдилар. Митинг қатнашчилари АҚШ Вьетнам тупроғидаги қонли жиноятлари учун жавобгар бўлиши керак, дейишди.

● ТОКИО.

«Асахи» газетасининг редакцион мақоласида бундай дейилади: Жанубий Вьетнамдаги Сонгми жамоасининг тинч аҳолисидан Америка қўшинларининг ваҳшиёна ўч олганлиги тўғрисидаги хабар жиддий фикр юритишга мажбур этади. Нюрнберг судида, деб ёзади газета, тинч шаҳар ва қишлоқларнинг яксон қилиниши жаҳон маданияти номидан қораланган эди. Аммо Вьетнамда кўп йиллардан буён шаҳар ва қишлоқлар яксон қилинмоқда. Ҳозирги вақтда Вьетнамда ҳарбий жиноят қилаётган кишилар, деб таъкидлайди «Асахи» газетаси, қаттиқ жазоланиши керак.

(ТАСС).

ТАНЗАНИЯНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

ДОРУССАЛОМ, 9 декабрь, ТАСС мухбири В. Иванов билан В. Диброва хабар беришади: Танзания пойтахти — Доруссалом байрам либосида. 9 декабрь куни Танзания халқи ўзининг миллий байрами—Танганика мустақиллигининг саккиз йиллиги ва республиканинг етти йиллигини нишонламоқда. 1964 йилда Танганика Республикаси Занжибар билан бирлашиб, натижада Танзания Бирлашган Республикаси ташкил топди.

Саккиз йилдан бери сиёсий мустақилликни мустаҳкамлаш ва иқтисодий мустақилликка эришиш учун қаттиқ кураш олиб борилди.

Танзания-Африка қитъасидаги иқтисодий тараққиёт учун кураш олиб бораётган етакчи мамлакатларнинг биридир. Мамлакатда планли хўжалик жорий этилганлиги бунга кўп жиҳатдан ёрдам берди. Шу йил ёзида миллий экономикани ривожлантиришнинг 1965 — 1973 йилларга мўлжалланган иккинчи беш йиллик плани қабул қилинди. Янги беш йиллик план асосан мамлакатнинг ички имкониятларини ҳисобга олиб, халқ оммасини сафарбар қилиш ва унинг ташаббускорлигини ривожлантириш негизида қурилади

Президент Ньерере ҳукумати экономиканинг давлат секторини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, кишлоқда кооператив ҳаракатни авж олдириш юзасидан кескин чоралар кўрмоқда. Мустақиллик йиллари мобайнида бир қанча хусусий чет эл компаниялари давлат ихтиёрига олинди. Деҳқонларнинг коллектив меҳнат қилишига асосланган ва аста — секин қишлоқдаги иқтисодий ривожланишнинг негизига айланиши лозим бўлган «Социализм қишлоқлари» йил сайин кўпаймоқда.

Блокларга қўшилмаслик ва ҳамма низоли масалаларни тинч йўл билан ҳал этиш сиёсатини изчиллик билан ўтказиб келаётган Танзания барча тинчликсевар халқларнинг ҳурматини қозонди.

Танзаниянинг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан муносабатлари муваффақиятли ривожланмоқда. Танзания Президенти Ньерерёнинг шу йил октябрь ойи бошларида СССРга қилган визити иккала мамлакатнинг дўстона алоқаларини мустаҳкамлашдаги янги қадам бўлди.

Ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ва маданий муносабатлар кенгайиб, мустаҳкамланиб бормоқда.

ЯНГИ ШАРТНОМАЛАР ИМЗОЛАНДИ

БАҒДОД, 8 декабрь. (ТАСС). Нефть саноати соҳасида техникавий ва иқтисодий ҳамкорлик тўғрисида бу ерда Ироқ миллий нефть кампанияси билан бутуниттифоқ «Цветметпромэкспорт» ва «Техноэкспорт» бирлашмалари ўртасида учта шартнома имзоланди. Совет Иттифоқи Шимолий Румайладаги нефть конларини қурилишга тайёрлашда ҳамда уларнинг лойиҳаларини тузишда ёрдам беради.

ПРОФЕССОР-СТУДЕНТЛАР МЕҲМОНИ

Таллин политехника институтининг студентлари СССР халқ рассоми Эвальд Окас билан учрашдилар. Машҳур рассом «Ленин образи санъатда» мавзуида ўтказилган кечада буюк доҳийга бағишланган ўз асарлари ҳақида гапириб берди.

Эвальд Окас Владимир Ильич ҳақида иккита йирик график асар яратган. Энди унинг янги ишлари ҳам ниҳоясига етди. У ўзининг бу янги асарларини «Тинчлик», «Поездда», «Кремлда», «1917 йилнинг октябри», «Разливда», «Музика» ва бошқа мавзуларда яратди.

(ТАСС мухбири).

«30 ҚЎШИҚ»

«Қорақалпоғистон» нашриёти томонидан чиқарилган тўплам «30 қўшиқ» деб аталади. Тўплам автори ёш композитор Худойберган Турдиқуловнинг ижодини автоном республикада ҳамма севиб тинглади. Турдиқулов ватанга бўлган муҳаббат, халқлар дўстлиги, ўз ҳамшаҳарларининг тинч меҳнатига бағишланган 300 га яқин қўшиқ яратди.

Яқинда, деб ҳикоя қилади Х. Турдиқулов, мен Аябберген Мусаев шеърига Ленин ҳақида қўшиқ яратдим. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида Амударё бўйларида яратилган бу асар Ленинга бўлган самимий муҳаббат ҳислари — туйғулари билан суғорилган. Асарда халқларга янги ҳаёт келтирган улуғ доҳийнинг ишлари мадҳ этилган.

АРМАНИСТОН ЙЎЛЛАРИДА ЯНГИ АВТОБУСЛАР

ЕРЕВАН, 8 декабрь. (ТАСС мухбири). Ереван атрофидаги хушманзара Давидашен деган жойда 200 машинага мўлжалланган янги автобус парки бугун фойдаланишга топширилди. Бу комплекснинг гаражи, ремонт қилиш устахоналари, механик усулда ювувчи хоналар, склад бинолари бор. Худди шу ерда паркнинг уч қаватлик идора биноси қурилмоқда. Бу бинода дам олиш хоналари, ошхона, кутубхона жойлашади.

Сўнгги йилларда Арманистоннинг автомобиль хўжалиги анча кенгайди. Республикада 1960 йилда ҳаммаси бўлиб 700 автобус бор эди, эндиликда маршрутлар бўйлаб 2 мингдан ортиқ автобус қатнаб турибди.

СПОРТ

СОВЕТ ХОККЕЙЧИЛАРИ ҒАЛАБАСИ

Москвада хоккей бўйича «Известия» газетаси мукофоти учун ўтказилган халқаро турнир СССР терма командасининг ғалабаси билан тугади. Турнирнинг охирги куни жаҳон ва Европа чемпиони — совет хоккейчилари жаҳон чемпионатининг иккинчи совриндори Швеция терма командаси билан куч синашдилар. Бу учрашув 6:2 ҳисобида ватандошларимиз фойдасига ҳал бўлди. Ўйинда дастлабки уч шайбани совет командасидан Михайлов киритди. Бу хоккейчи турнирнинг энг натижали ўйинчиси бўлиб қолди. Шундай қилиб, беш ўйиндан тўрттасини ғалаба билан якунлаб, фақат бир учрашувнигина дуранг қилган СССР терма командаси биринчи ўринни олди ва катта «Тула» самовари билан мукофотланди. Иккинчи ўринни канадаликлар қўлга киритишди. Чехословакия терма командаси мусобақанинг охирги куни Финляндия хоккейчилари устидан 10:3 ҳисобида ғалаба қозониб, учинчи ўринни эгалладилар. Германия Демократик Республикаси вакилларининг маҳорати ўсганлигини алоҳида қайд қилиш керак. Бу команда Швеция хоккейчиларини мағлубиятга учратишга муваффақ бўлди.

Халқаро хоккей турнирида командалар қуйидагича натижаларга эришишди:

Командалар	Ю.	Д.	М.	Ш.	О.
СССР	4	1	0	25—10	9
Канада	3	1	1	22—13	7
Чехословакия	3	0	2	29—17	6
Швеция	2	0	3	18—24	4
ГДР	1	0	4	17—31	2
Финляндия	1	0	4	19—35	2

Москва турнири хоккейчиларнинг жаҳон чемпионати олдидан муҳим синов бўлди.

ФУТБОЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

Футбол бўйича жаҳон чемпионатини ўтказувчи мексикаликлар чемпионат финал ўйинларининг тантанали чек ташлаш маросимига финал мусобақада қатнашувчи командалар мамлакатларининг вакилларини таклиф этмоқдалар. 1970 йил 10 январда Мехикодаги маҳаллий «Мария Исабелл» меҳмонхонасида ўтадиган 40 минутлик чек ташлаш маросимида 1200 киши иштирок этади. Маросим бошланиши олдидан Англия футбол уюшмаси мексикаликларга «Олтин маъбуда»ни топширади. Шундан сўнг бу соврин Мексикада пўлат сандиқда сақланади.

Мексика терма командаси дастлабки ўйинларини ўз пойтахтида ўтказиши, инглизлар эса Мексиканинг Гвадалахар шаҳрида ўйнажаклари бу ерда расмий равишда эълон қилинди. Жаҳон чемпионлари — Англия футболчилари ҳаммадан илгари — 4 майда Мексикага келмоқчилар. Улар Гвадалаҳарда бироз бўлгач, Латин Америкаси мамлакатлари бўйлаб сафарга чиқадилар ва 19 майда яна бу ерга қайтиб келадилар. 5 майда Европа чемпионлари итальянлар, 6 майда бразилияликлар, 7 майда ГФР футболчилари Мексикага келадилар.

ШЕЪР ЁЗИШ — САНЪАТ

ҲАВАСКОРЛАРНИНГ ШЕЪРЛАРИГА ОБЗОР

Шеър ёзиш — санъат. Санъатлиги шундаки, шоир образли сўз орқали ҳаётнинг маълум бир воқелигини сатрларга тизади. Ўқувчида шу воқеликка муносабат уйғотади. Шеърда инсон руҳияти очилади. Инсон табиати, унинг борлиққа бўлган муносабати кўз ўнгимизда намоён бўлади. Шеър ўқувчида дид, назокат, нафосатни тушуниш туйғуларини парвариш этади.

Бугунги кунимиз сермазмун воқеаларга бой. Ўзбек пахтакорининг кўкўпар хирмон кўтараётганининг ўзиёқ олам-олам шеърга мавзу бўлади. Бир вақтлари инсон қадами етмаган дашту-биёбонларда эндиликда шаҳарлар қад кўтаришига, одам боласининг Ойга парвоз қилишига ким бепарво қараб тура олади? Оламда муҳим воқеалар кўп экан, ёзилаётган шеърлар ҳам беҳисоб. Табиийки, уларнинг ҳаммаси ҳам бир хил савияда ёзилган эмас. Редакциямизга ҳар куни келиб турган ўнлаб шеърлар бундан далолат беради. Ҳаваскор қаламкашлар ҳаётимизда рўй бераётган бирор воқеани ҳам назардан қочирмасликка уринадилар. Шу боисдан ҳам редакциямизга келаётган шеърлар орасида пахтакорлар меҳнатини, ишчининг шуҳратини, фазогирлар жасоратини мадҳ этувчи қалб тароналари бор.

Баъзи қаламкашлар юқорида зикр этилган мавзулар билан биргаликда бугунги кунимиз учун муҳим бўлган айрим масалалар устида жиддий мулоҳазалар юритадилар.

... Улуғ Ленин бобом,
манглайида тер,
Манглайи ялтирар-акс этар
қуёш.
Бошимни силаркан,
невараҗон, дер —
Тарихдан кулишни ўрганма
яккаш.
Асли тарих, десам хато
бўлур, ҳа,
Тарих-башоратли уфқи кенг
баёз.
Лекин коммунага ким
қилмиш шубҳа?
Мен шубҳа устидан куламан
о... соз!

Бу сатрлар тошкентлик **Абдурашид Пардаевнинг** қаламига мансуб. У ўтмиш ва келажак ҳақида баҳс этади. Шуни ишонч билан эътироф этиш мумкинки, ёш қаламкашнинг интилиши анча яхши. У ҳаракат қилса дурустгина шеърлар ёза олиши мумкин. Бунинг учун кунт ва муттасил меҳнат қилиш лозимлигини эсдан чиқармаслик лозим. Бироқ, унинг шеърларида бадиий ожизлик қусури борки, бу шеърларнинг умумий руҳига салбий таъсир этган. Айрим ҳолларда туроқ бузилган. Баъзан у зўрма-зўраки қофиялар ишлатади. Шеъриятда қофия ҳам муҳим аҳамиятга эгалигини ҳар бир қаламкаш доимо ёдда тутиши ва янги-янги қофиялар топишга интилиши шарт.

Қўлимиздаги шеърларни бир неча туркумга ажратиш мумкин. Бир қисми Ватан, бир қисми меҳнат, яна бир қисми муҳаббат мавзуида ёзилган шеърлар. ТошДУ талабаси **Иброҳим Сотволдиевнинг** шеърлари ҳам анча тузук. Энг муҳими у шеър бўладиган гап топа олади. Бироқ бу гап айрим ҳолларда қайтариқ бўлиб қолади. Унинг «Ойдин кечада» шеъри тубандагича тугалланади:

«Юлдузларга сўз қотаман,
Вужудимда аланга.
— Дўстларингни ташлаб
кетма,
Кетмагил ҳеч қаёнга.»

Айтилмоқчи бўлган фикр яхши, бироқ у А. Орипов қаламига мансуб «Митти юлдуз» шеърини эслатиб қўяди. Тўғри, бир мавзуда ўнлаб қаламкаш шеър битиши мумкин. Аммо, ҳар бир ижодкор воқеликка ўзича ёндошиши, ўз гапини айта билиши керак. Акс ҳолда шеърият фақатгина қайтариқ гаплар йиғиндисига айланиб қолиши шубҳасиз. Тошкентлик **Х. Отақулов, А. Кўчимов,** оржоникидзелик **А. Фозиловнинг** шеърлари ҳақида ҳам юқоридаги фикрларни айтиш мумкин.

Олмалиқлик **Қ. Норинбоев** редакциямизга узлуксиз шеър юбориб туради. Афсуски, бу ўртоқ айтилган мулоҳазаларга унча амал қилмайди чоғи, шеърларида деярли ўзгариш йўқ. Унинг шеърлари деярли бир хил савияда ёзилган бўлади. Эътиборингизга Қ. Норинбоевнинг айрим шеърларидан бир парча келтириб ўтмоқчимиз:

«Юрагимга олов ёқибсиз,
Жонон гўзал қулоқ солибсиз,
Учрашгандик эслаб
кўрсангиз,
Ўтган йилни энди сезибсиз.»

Хўш, энди бу парчалардан қандай хулоса чиқариш керак? Муаллиф шундай сатрлар йиғиндиси орқали ўқувчига нима демоқчи? Ахир шеър ёзишдан олдин киши айтмоқчи бўлган гапини обдон ўйлаб, пишиқлаб олиши керак-ку. Ҳар куни қатор-қатор шеърлар ёзиб ташлагани билан шоир бўлиб қолмайди-ку, киши. Ўнта эмас, аксинча ўқувчига завқ берадиган, ўйлатадиган яхши битта шеър ёзган маъқул эмасми.

Шеър ҳавас учун, шунчаки ёзилмаслиги керак. Шеър юракнинг энг тубидан сизиб чиққан покиза туйғулар изҳори бўлмоғи лозим.

Шундагина ўқувчида шеър муаллифига эҳтиросли меҳр уйғонади. Афсуски, редакциямизга шеър йўллаётган қаламкашлар бу талабни ёддан чиқариб қўядилар.

Мамлакатимиз ҳозир улкан тўй арафасида. Инқилоб даҳоси В. И. Лениннинг 100 йиллиги муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олинмоқда. Табиийки, бу сана кўп отахон шоирларимиз қатори ҳаваскорлар қаламига ҳам олинмоқда. Бироқ уларда ҳам бадиийлик етишмайди, диққатга молик янги фикр йўқ, илгари айтилган фикрларнинг сал бошқачароқ қайтариғи. Оддийгина шеър ёзиш қонун-қоидаларига амал қилинмаган. Аксарият шеърларда қофиялар ожиз, вазн ва туроққа мутлақо эътибор берилмаган.

Қўлимизда бир даста шеър турибди... Биз бу шерлар муаллифларига ҳам юқоридаги шартларга амал қилишни маслаҳат берамиз. Тошкентлик **Б. Давлатов, Н. Абдусаматов, Н. Ҳаким, Р. Ҳидоят, Т. Тошев, К. Мусамуродов, Т. Дўсонов, А. Тешабоев, Ҳ. Адуллаев, Х. Доврoнов, Н. Абдусаматов,** ўрта чирчиқлик **О. Хушназаров, С. Холбеков, Ж. Қурбонбеков,** сирдарёлик **М. Қаюмов,** чирчиқлик **С. Қиличев,** бекободлик **А. Мамарасулов, Т. Мўминов, С. Ҳайдаров,** қизил ўрдалик **А. Нурматов,** бўкалик **Х. Норматов, А. Умаров, А. Аҳмедов,** оққўрғонлик **О. Холтўраев,** янгийўллик **Б. Абдураимов, А. Сайдеметов** каби ўртоқлар бундан кейинги изланишларидан биз зикр этган қусурларни йўқотишга ҳаракат қиладилар, деб умид қиламиз.

Шеър — меҳнат маҳсули, деган фикр ҳаммага аён. Шундай экан, изланишдан, ўрганишдан эринмаслик керак.

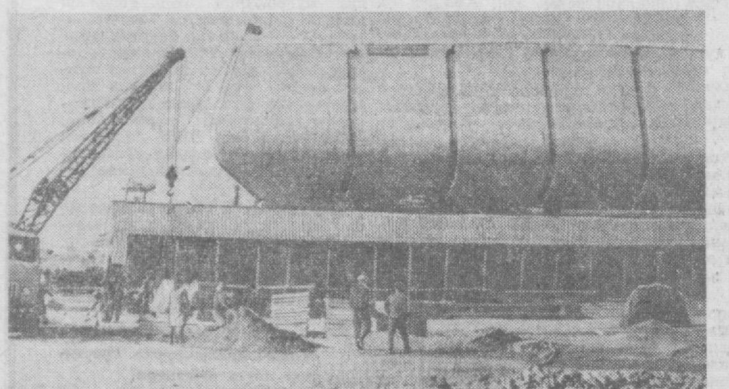

Пойтахтимиздаги Студентлар шаҳарчаси бунёд этилаётган кўпқаватли бинолар ҳисобига гўзаллашиб, чирой очиб бормоқда. Бу ерда яқинда фойдаланишга топшириладиган Яхмалак саройи биноси эса шаҳарча кўркига-кўрк бўлиб қўшилади. Айни пайтда саройда охирги пардозлаш ишлари олиб борилаяпти. Суратда: Яхмалак саройининг умумий кўриниши.

Ю. Глебов фотоси

ХАЛҚ САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

ЁШ ШИФОКОР З. Зикирова мана икки йилдирки, шарафли касбида меҳнат қилмоқда. У ҳозир Тошкентдаги 1-дорихонада ишчан дори тайёрловчиларидан бири. Суратда: ёш фармацевт З. Зикирова.

Ж. Раззоқов фотоси.

* * *

ДОҲИЙГА БАҒИШЛАНГАН ҚЎШИҚЛАР

Республикамиз композиторлари улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб ижодий армуғонлар билан бормоқдалар. Улар томонидан яратилаётган янги музикалар орасида доҳийга бағишланган асарлар анчагина.

Композитор Р. Вильданов оташин совет шоири В. В. Маяковскийнинг машҳур «В. И. Ленин» поэмаси асосида оратория яратди. Ленин темасида ёзилган бошқа асарлар ҳам музика жамоатчилигига манзур бўлди. «Ленин ҳақида баллада», «Кураш қўшиғи», «Ленин» каби сюита, кантата ва қўшиқлар айниқса ажралиб туради.

ПРОПАГАНДА БЮРОЛАРИ

Бундай пропаганда бюролари Россия, Украина, Белоруссия ва Қозоғистон республикаларида мавжуд эди. Яқинда Ўзбекистон Ёзувчилар союзи ҳузурида ҳам бадиий адабиёт пропагандаси бюроси иш бошлади.

Бадиий адабиёт пропогандаси бюроси зиммасига қатор вазифалар юклатилган. Бюро қалам соҳиблари яратган асарларни кенг пропаганда қилиш билан шуғулланади.

Газетамизнинг навбатдаги сони 12 декабрда чиқади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ЯНГИОБОД ЖАМОЛИ

«Қашқар» маҳалласи Тошкентдаги катта даҳалардан бири эди. Лоҳутий, Туркянгишаҳар, Чемпион, Минор, Луғин, Шаҳрисабз каби ўнлаб кўчаларда истиқомат қилувчилар «биз Қашқар маҳалласиданмиз» дейишарди.

Зилзила бўлди-ю, «Қашқар» маҳаллаликлар Чирчиқ дарёсининг бўйига кўчишди. Ҳарбир оилага участка майдони ажратиб берилди. Одамлар чодирда яшаб, уй қура бошлашди.

Шундан буён 3 йил ўтди. Мана бугун Янгиобод кўчалари, кварталлари, ҳиёбонлари бўйлаб сайр қилиб юрибмиз. Ғиштин уйлар, пешайвон, сўрилар, шийпон, гаражлар... Мевали дарахтлар, том тепасигача чирмашиб кетган узум новдалари. Кўчаларнинг икки томонида мевали, манзарали дарахтлар бўй чўзиб турибди. Ҳамма ҳовлиларда гулзорлар.

Қиш келиб кўмир ташвишини қиладиган Қашқар маҳаллаликларнинг ҳозирги уйига эндиликда «зангори олов» келибди, водопроводдан сув ичишяпти.

Ҳовлиларнинг бирига кираман. Унинг эгаси — Ҳайдар ака Худойберганов.

— Бу хона ўғилларга, иккинчиси қизларимизга, яна биттаси онамизга, тўртинчиси ўзимизга, — дейди у, — болахона, шийпон келгуси йили битказилади, бироз иши бор.

Уй эгаси ликобларда олма, анор, узум олиб келар экан деди:

— Ўзимизнинг боғимиздан, олинг.

— Янги жойга келиб, зарар қилмадик, — сўзини давом эттиради у. — Ҳавоси, суви яхши бу ернинг. Чирчиқдан шамол эсиб туради. Ҳамма боғ-роғлик бўлиб қолди. Мева-чева, резаворлар ўзимиздан чиқаяпти.

Хондамир кўчасида яшовчилар — шофер Ҳайитбой ака Мирсоатов, савдо ходими Шорасул Шомаҳмудов, аэропорт диспетчери Шомаҳмуд Акромовлар билан ҳам суҳбатда бўлдим. Буларнинг ҳаммаси янги маҳаллани мақтаб гапиришар, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг оталарча ғамхўрлигидан бениҳоя миннатдор эканликларини айтишарди.

Ҳамза район ижроия комитети раисининг хонасида Янгиобод картаси бутун бир деворни қоплаб турибди. Унда келажакда Янгиободда бўладиган қурилишлар ҳам кўрсатилган. Шу йилнинг охиригача генерал Петров кўчасида 7 километр масофали трамвай йўли ишга туширилади. Яна бир қанча янги мактаб, болалар боғчалари, универмаг, савдо-сотиқ магазинлари, ресторан, ошхона, кафе қад кўтаради. Кино-театр, спорт иншоотлари қурилиши бошланди. Ҳозирги вақтда 30 минг уйлик Янгиободнинг келажаги янада порлоқ. Вақти келиб у шаҳримизнинг энг гўзал, кўркам массивларидан бирига айланади.

Р. ИСҲОҚОВ.

ТАНЛАГАНИНГИЗНИ ОЛАСИЗ

Черданцев массивининг бугунги жамолига қараб тўймайсан, киши. Турнақатор кўпқаватли турар-жой бинолари, қўша-қўша магазинлар ва бошқа хил маданий-маиший биноларни санаб саноғига етиш қийин. Куни кеча бу ерда яна бир саксон квартирали турар-жой биноси қуриб битказилди. Унинг остки қавати «Ташобувьторг» ихтиёрига топширилди. Бу ерда янги пойафзал магазини очилди.

Магазин ичкарисига кирамиз. Ҳаммаёқ озода, саранжом-саришта. Деразалар олдига анвойи гуллар қўйилган. Харидорлар ўзларига ўзлари хизмат қилишяпти. Дарвоқе, ўз ўзига хизмат қиладиган пойафзал магазини ҳозирча республикамизда ягона. Унинг ойнаванд пештахталарига ишлаб чиқарилаётган пойафзалларнинг ҳамма хилидан қўйилган. Магазин директори С. Арзанов бир янгиликни тавсия этди. Магазинга ташриф буюрган харидор размерини аниқловчи ўлчовга оёқ қўяди. Шунда унга қандай катта-кичикликдаги пойафзал кераклиги аниқланади. Сўнг харидор қўлда корзинка билан ичкари кириб ўша размердаги пойафзални танлаб олади-да, чиқиб кетиш олдидан кассага пулини тўлайди.

Магазин витринасига бирйўла 2,5 минг жуфт пойафзал териб қўйилган. Харидорлар харид қилган туфлиларнинг ўрни ҳар ўн минутда тўлдириб турилибди. Бу ерда маслаҳатчи савдо ходимлари ҳам бор. Сотишга чиқарилган буюмлар ҳақида сизга тўла маълумот бера олишади. Дастлабки кунданоқ магазиннинг О. Шамсуддинов, Л. Клядина, Х. Хўжаев, А. Муродхўжаев каби ширинсухан ходимлари аҳолига намунали хизмат кўрсатишяпти.

М. ЗОКИРОВ.

Суратларда: Савдо пайти.
А. Абалян фотолари.

ТАКСИ ЎҒРИСИ

Тун. Ҳаммаёқни қоронғулик қоплаган. Барча тинч уйқуда. Кечга қолган шоферлар манзилга ошиқмоқда. Осойишталик посбонлари ўз постида сергак.

Автоинспектор Боқи Алимов билан дружиначи Худойберди Хўжабердиев ҳам йўловчи машиналарни текширишдан ўтказиб боришарди. Киров номли колхознинг «Чапаев» участкасига етиб келишганида Боқи Алимов:

— Худойберди, машинангни йўл ўртасида тўхтат, ҳу анави машина жуда тез келаяпти, балки, шофёр мастдир, — деди.

Худойберди машинасини кўча ўртасида тўхтатди. Инспектор ҳалиги машина яқинлашиши билан «тўхта» ишорасини берди. «Волга» шофёри тўхташ ўрнига «йўл бер» дегандек, устма-уст сигнал берди. Инспектор такси ҳайдовчини ёнига чақирди, лекин у кабинадан чиқмади. Алимов ёнига келиб, сўради:

— Ҳужжатларингиз? —

— Тошкентдан чиқишимда постда бир милиционер олиб қолди. Бир сафар ўтказиб юборсангиз...

— Кимни олиб кетаяпсиз?

— Клиентимнинг зарур иши бор экан, тезда қайтмоқчи эдик, — деб жавоб берди ҳайдовчи қути учиб.

Маълум бўлишича у «ЮКД 35—03» номерли «Волга»ни Тошкент вокзалидан олиб қочган экан. Жиноятчи ўзини дастлаб «Валерий Ахмедов» деб танитди, лекин унинг ёнида ҳеч қандай ҳужжати йўқ эди. Бу шахс ҳеч ерда ишламай, товламачилик билан кун кўриб юрганлиги аниқланди.

Инспектор Боқи Алимов намунали хизмати учун бир неча марта раҳматномалар олган сергак посбон. Унинг участкасида шу чоққача ҳеч қандай кўнгилсиз ҳодиса содир бўлгани йўқ.

С. ЧЕГАБОЕВ.

Оққўрғон райони.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — **Тошкент кўрсатади.** 18.00 — **Телеянгиликлар.**

Ўзбек тилида: 18.10 — Болалар учун **«Алижон ва Валижон»** спектакли, 18.45 — **Миллионлар ленинча университети,** 19.00 — **Иккинчи истеъдод»** (концерт), 19.40 — **Телеянгиликлар,** 19.55 — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — **Тошкент кўрсатади.**

Рус тилида: 18.00 — **Қўғирчоқ фильм.** 18.10 — **«Моҳир халқ усталари»,** 18.30 — **Киносаёҳатчилар альманахи,** 18.50 — **Ўзбек диёрининг милицияси,** 19.30 — **Эстрада концерти.** 20.20 — **«Замандас»** (қозоқ тилида).

Ўзбек тилида: 21.00 — **Куйларимиз ва ўйларимиз,** 21.40 — **«Портдаги саёҳат»** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — **Тошкент. «София Ковалевская»** (бадиий фильм. 21.55 — **Фильм-концерт.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 10/XII да **Риголетто,** 11/XII да **Севги тумори,** 12/XII да **Пиковая дама.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/XII да **Алжонларим,** 11/XII да **Бой ила хизматчи,** 12/XII да **Мирзо Улуғбек.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10/XII **Фарғона тонг отгунча,** 11, 12/XII да **Паранжи сирлари.**

Кино

Винету — апачлар йўлбошчиси — «ЧАЙКА», (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5, кеч 6.45, 8 ярим ва 10 да).

Қизлар монастири — «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «МОСКВА», [illegible] «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1 ва 3 да).

Бадавлат хоним ҳузурида — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8 да).

Эски ошна — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Каджана — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 да).

«УЗГИПРОКОММУНИНЖ-ПРОЕКТ» ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИГА

лойиҳаловчи инженер ва техниклар, газ таъминоти, сув таъминоти, канализация, мелиорация, қурилиш конструкцияси, иссиқ ва совуқ таъминоти бўйича **топографлар, сметачилар, чизмачилар** (аёллар), **машинистка, муқовачилар, катта бухгалтер**

КЕРАК

Меҳнат ҳақи-биринчи категория бўйича тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев район, Володарский кўчаси, 10-уй (13 трамвайнинг «Электрокабельная», 4 автобуснинг «Победа», 41 автобуснинг «Академия шаҳарчаси» бекатлари).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

20 ДЕКАБРДА

(Киров кўчаси, 11 уй)

ҚИШКИ МАВСУМНИНГ ОЧИЛИШИ

Ўзбекистон ССР халқ артистлари Обиджон ТОШКЕНТБОЕВ ва Акром ЮСУПОВ иштирокида

ЯНГИ ПРОГРАММА

Томошалар кеч соат 7 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси очиқ.

* * *

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ КАНИКУЛЛАРИ КУНЛАРИДА

30 декабрдан 11 январгача Қорбобо, Қор қиз, масхарабозлар, айиқлар, кучуклар иштирокида

ЦИРКДА АРЧА

ҳамда цирк программалари.

Томошалар кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси очиқ.

Коллектив бўлиб кўриш учун аризалар қабул қилинади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 336495, Редактор ўринбосарлари — 835885, 836232, Масъул секретарь — 834808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 831936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 833786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — 835811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 839050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — 838761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834048, Эълонлар бўлими — 838142, Коммутатор — 830249 дан 830258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р — 16591 ИНДЕКС — 6469 Б. 2427.